

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان ایلام

طرح دوره

معرفی درس اصول و کلیات اپیدمیولوژی نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

گروه آموزشی: پرستاری

دانشکده: مجتمع آموزش عالی سلامت

کد درس: ۱۱

نام درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی

پیش نیاز یا همزمان: فناوری اطلاعات در پرستاری

تعداد و نوع واحد (عملی): یک واحد- نظری

تلفن دفتر:

نام مسوول درس: دکتر رحمت چتری پور

*آدرس ایمیل: Chatripour.ilam@gmail.com

هدف کلی درس:

انتقال اطلاعات لازم در مورد مفاهیم و اصول اپیدمیولوژی، علل ایجاد و چگونگی انتشار بیماری‌ها در جامعه و ارائه اطلاعات اختصاصی در مورد همه گیری‌شناسی و روش‌های کنترل بیماری‌های شایع کشور، تحلیل اپیدمیولوژیک مشکلات سلامت جامعه و کاربرد این اطلاعات در پرستاری و ارتقای سلامت جامعه.

شرح درس:

در این درس دانشجویان پرستاری با اصول همه گیری‌شناسی و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه آشنا می‌شوند و موضوعاتی چون سلامت و بیماری و عوامل موثر بر آنها، اهمیت نقش پرستاران در ارتقای سلامتی، پیشگیری و سطوح آن، غربالگری، مدل‌های اپیدمیولوژیک، برخورد با بیماری‌ها و شاخص‌های بهداشتی مورد بحث قرار می‌گیرند و به بررسی اپیدمیولوژیک بیماری‌های عفونی شایع و بیماری‌های غیرواگیر و بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان پرداخته می‌شود.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می‌رود فراگیران قادر باشند:

- ✓ تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی، گذار اپیدمیولوژیک، گذار جمعیتی و سالمندی جمعیت را بیان نماید.
- ✓ کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی در پرستاری و سلامت جامعه را بیان کند.
- ✓ مفاهیم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماریها، سطوح پیشگیری (نخستین، اول، دوم، سوم، چهارم) در پرستاری و سلامت جامعه را توضیح دهد.
- ✓ طیف/گستره سلامت و بیماری، طبقه بندی بیماریها، مکانسیم‌های بیماریزایی، خصوصیات بیماری های واگیر، رنجیره عفونت، انواع میزبان و روش انتقال مستقیم و غیرمستقیم، اصطلاحات و راهبردهای پیشگیری از بیماریهای غیرواگیر، اصطلاحات بیماریهای واگیر و روشهای پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر شایع را شرح دهد.
- ✓ عوامل تعیین کننده و موثر بر سلامت را شرح دهید
- ✓ مدل‌های اپیدمیولوژیک و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها (عامل بیماریزا، میزبان، محیط) را شرح دهد.
- ✓ شاخصها و میزان های بهداشتی و کاربرد آن در پرستاری را شرح دهد..
- ✓ منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را بیان کند.
- ✓ روشهای مطالعات اپیدمیولوژی: اپیدمیولوژی توصیفی، تحلیلی را توضیح دهد.
- ✓ غربالگری و بیماریابی و نقش پرستاران در کشف بیماریها و حفظ سلامت مردم را شرح دهد.
- ✓ انواع اپیدمی ها و جنبه های انتقال بیماری و نقش پرستاران در اپیدمی ها، پاندمی ها و حوادث غیر مترقبه را توضیح دهد.
- ✓ جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر (نظام سندرمیک) را شرح دهد.
- ✓ جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر (برنامه ایراین) را شرح دهد.
- ✓ جنبه های اپیدمیولوژیک سوانح و حوادث را شرح دهد.

*منابع اصلی درس

- ۱- پارک جان اورت؛ پارک، کی. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی. ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی.
- ۲- اصول اپیدمیولوژی مازنر، ترجمه دکتر محسن جانقربانی
- ۳- گوردیس لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. رشت: انتشارات گپ.
- ۴- کتاب جامع بهداشت عمومی، تالیف اساتید دانشگاه علوم پزشکی کشور، جلد دوم فصل هشتم (و سایر فصل های مرتبط با موضوعات) انتشارات ارجمند

روش تدریس (در جلسات حضوری و جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری به صورت سخنرانی، پرسش و پاسخ و استفاده از وسایل کمک آموزشی، CD، Power point، و فیلم آموزشی تدریس خواهد شد.

جلسات آنلاین به صورت بارگذاری مطالب به شکل اسلاید و فایل‌های پی دی اف خواهد بود.

جلسات آنلاین به صورت سخنرانی (توسط استاد) و پرسش و پاسخ با دانشجو برگزار می شود.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در کلاس حضور یافته و ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند.

جلسات آنلاین: دانشجویان بایستی فایل‌های بارگذاری شده توسط استاد را به دقت مطالعه کرده و به منابع معرفی شده جهت دستیابی به اطلاعات کاملتر مراجعه نمایند.

جلسات آنلاین: دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در جلسه حضور یافته و ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری: دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در کلاس حضور یافته و نظم کلاس را رعایت نمایند. ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند. لازم به ذکر است در کلاس گوشی موبایل به حالت سایلنت باشد.

جلسات آنلاین: دانشجویان ضمن مطالعه مطالب بارگذاری شده بایستی تمرینات کلاسی و پرسش‌های مطرح شده توسط استاد را در زمان تعیین شده پاسخ داده و پاسخ خود را در سامانه آموزشی بارگذاری نمایند. همچنین دانشجویان می توانند سؤالات خود را در ارتباط با مبحث مربوطه از طریق سامانه مطرح و در اسرع وقت پاسخ خود را توسط استاد درس دریافت نمایند.

جلسات آنلاین: حضور در تمامی جلسات آنلاین الزامی است. استاد درس، سؤالاتی را مطرح و به شکل تصادفی از دانشجویان خواهد پرسید. حضور فعال همراه با مشارکت در مباحث اصل اساسی در جلسات آنلاین می باشد.

نحوه ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور در کلاس ها	۲
۳	انجام تکالیف در طول ترم	۳
۴	آزمون ها در میان ترم	۳
۵	امتحان پایان ترم	۱۲

توضیحات مهم:

- جلسات به صورت حضوری برگزار خواهد شد اما اگر جلسه‌ای به صورت آنلاین و یا آنلاین برگزار شود، در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین بارگزاری محتوای چند رسانه ایی جهت جلسه به عنوان استاندارد پایه محسوب میگردد و استاد درس می تواند علاوه بر آن از مازول های جلسات آنلاین نیز استفاده نماید بنابراین می توانید نسبت به علامت گذاری بخش مازول جلسات آنلاین در ستون مربوطه اقدام نمایید
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین ضروری است ساعت پیشنهادی جلسه در بازه ۸ الی ۱۸ با فواصل ۲ ساعت انتخاب شوند به عنوان مثال ساعت ۱۶-۱۸

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
جلسه	عنوان جلسه	اهداف رفتاری جلسات:	نوع جلسه	ماژول جلسات	ساعت برگزاری جلسه
اول	طرح درس- معارفه - ارزشیابی آغازین - تبیین انتظارات -تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی	-با استاد و همکلاسیها ارتباط مطلوب برقرار نماید. -درفرایند یاددهی - یادگیری شرکت نماید. -تعهد خود بر مطالعه درس و موارد ذکر شده در طرح درس را بیان کند. تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی را بیان نماید	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۶-۱۴
دوم	-گذار اپیدمیولوژیک، گذار جمعیتی و سالمندی -کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی در پرستاری	-گذار اپیدمیولوژیک، گذار جمعیتی و سالمندی جمعیت را بیان نماید. -کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی در پرستاری و سلامت جامعه را بیان کند.	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۶-۱۴

			<p>- مفاهیم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماریها، سطوح پیشگیری (نخستین، اول، دوم، سوم، چهارم) در پرستاری و سلامت جامعه را توضیح دهد.</p>	<p>- مفاهیم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماریها، سطوح پیشگیری</p>	
۱۶-۱۴	<p>☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو</p>	<p>☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین</p>	<p>طیف/گستره سلامت و بیماری، طبقه بندی بیماریها، مکانسیمهای بیماریزایی، خصوصیات بیماری های واگیر، رنجیره عفونت، انواع میزبان و روش انتقال مسـتقیم و غیرمستقیم، اصطلاحات و راهبردهای پیشگیری از بیماریهای غیرواگیر، اصطلاحات بیماریهای واگیر و روشهای پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر شایع را شرح دهد</p>	<p>طیف سلامت و بیماری، طبقه بندی بیماریها، مکانسیمهای بیماریزایی، خصوصیات بیماری های واگیر - اصطلاحات بیماریها - روشهای پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر شایع</p>	سوم
۱۶-۱۴	<p>☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو</p>	<p>☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین</p>	<p>-عوامل تعیین کننده و موثر بر سلامت را شرح دهید -مدلهای اپیدمیولوژیک و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها(عامل بیماریزا، میزبان، محیط) را شرح دهد. -شاخصها و میزان های بهداشتی و کاربرد آن در پرستاری را شرح دهد.. -منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را بیان کند.</p>	<p>-عوامل تعیین کننده و موثر بر سلامت -مدلهای اپیدمیولوژیک و کاربرد آن -شاخصها و میزان های بهداشتی</p>	چهارم
۱۶-۱۴	<p>☒ تکلیف ☒ آزمون ☒ گفتگو</p>	<p>☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین</p>	<p>روشهای مطالعات اپیدمیولوژی: اپیدمیولوژی توصیفی، تحلیلی را توضیح دهد.</p>	<p>روشهای مطالعات اپیدمیولوژی</p>	پنجم
۱۶-۱۴	<p>☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو</p>	<p>☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین</p>	<p>غربالگری و بیماریابی و نقش پرستاران در کشف بیماریها و حفظ سلامت مردم را شرح دهد. انواع اپیدمی ها و جنبه های انتقال بیماری و نقش پرستاران در اپیدمی ها، پاندمی ها و حوادث غیر مترقبه را توضیح دهد.</p>	<p>- غربالگری و بیماریابی - انواع اپیدمی ها و جنبه های انتقال بیماری</p>	ششم

۱۶-۱۴	☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	<p>جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر(نظام سندرمیک) را شرح دهد.</p>	<p>جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر</p>	هفتم
۱۶-۱۴	☒ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	<p>جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر(برنامه ایران) را شرح دهد.</p> <p>جنبه های اپیدمیولوژیک سوانح و حوادث را شرح دهد.</p>	<p>جنبه های اپیدمیولوژیک و برنامه ملی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر</p>	هشتم
	-	حضوری	تشخیص پیشرفت تحصیلی دانشجو	ارزشیابی	نهم

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش